

نام درس: اصول و کلیات ارزیابی زیست محیطی کد درس: ۵۰
پیش نیاز یا همزمان: کلیات پسماند - آلودگی هوا (علل، اثرات، پایش و کنترل) - مدیریت کیفیت آب (علل، اثرات و کنترل) - تصفیه آب - تصفیه فاضلاب

تعداد کل واحد ها: ۱ واحد نظری

هدف:

در این درس دانشجو با انواع قوانین زیست محیطی و روش های پیش بینی و ارزیابی اثرات توسعه برمحیط های آب، هوا، خاک، صدا، اقتصاد، ترافیک، فرهنگ، محیط بیولوژیکی، مناظر زیبا و مناطق ساحلی آشنا می شود و همچنین با شناسایی انواع روش های تجزیه و تحلیل اثرات توسعه، برای ارائه یک برنامه مدیریتی توانا خواهد گشت.

شرح درس:

دانشجو در پایان این درس بایستی قادر باشد قبل از انجام یک پروژه در مکانی از سرزمین پیش‌بینی نماید که چه اثرات مفید یا مضر بر محیط های فیزیکی بیولوژیکی و اجتماعی و اقتصادی از نظر فیزیکی، شیمیایی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در منطقه ایجاد خواهد کرد و روشهای ارزیابی را بداند که اثرات مختلف را مقایسه نماید و اثرات خوب و بد ناشی از اجرای پروژه مورد نظر را شناسایی و پیش‌بینی نماید و نهایتاً بهترین گزینه را انتخاب نماید.

سرفصل درس نظری (۱۷ ساعت):

- تعاریف و اصطلاحات مربوط به ارزیابی
- تاریخچه ارزیابی، کنوانسیون ها و همکاری های بین المللی و ملی زیست محیطی که طی آنها بر لزوم انجام ارزیابی های زیست محیطی تاکید شده است.
- قوانین، مقررات و سیاست گذاری های زیست محیطی شامل دیدگاههای برنامه های توسعه کشور از ابتدا تا کنون و مقررات جاری مرتبط با آن در این مورد (الگوی ارزیابی، پروژه های مشمول ارزیابی اعلام شده در سالهای ۸۸ و ۹۰)
- نقش بانک جهانی و سازمان های غیر دولتی در ارزیابی
- اهداف ارزیابی، نیاز به ارزیابی، فواید ارزیابی، نقش ارزیابی در برنامه های توسعه، ارزیابی توسط چه کسانی بایستی تهیه شود.
- روش تهیه گزارش ارزیابی
- ارزیابی مقدماتی
- عنوان پروژه
- علت نیاز به پروژه
- وضعیت موجود زیست محیطی
- اثرات احتمالی عمده
- اثرات سوء زیست محیطی پایدار
- برنامه مراقبت زیست محیطی
- خلاصه نتایج و یافته
- گزارش ارزیابی جامع
- شناخت پروژه
- ماهیت، اندازه، محل استقرار پروژه و اهمیت آن

	• پیش بینی و ارزیابی اثرات
	• شاخص های توسعه پایدار
	• مشارکت دادن مردم در تصمیم‌گیریها
	• پایش و ضرورت آن در پروژه های ارزیابی
	- مراحل اجرائی تهیه گزارش ارزیابی
Organization and management	• سازماندهی و مدیریت
Scoping	• محدوده کار
Description of Existing Environment	• تشریح وضعیت موجود محیط زیست
Prediction of Impacts	• پیش بینی اثرات
Selection of Alternative	• انتخاب گزینه
Mitigation measures	• اقدامات اصلاحی
Environmental Monitoring	• مراقبت زیست محیطی

*منابع:

1. Canter .L (1997) , Environmental Impact Assessment, Mc Graw-Hill.
2. Lawrance D (2013) ,Impact Assessment: Practical Solutions to Recurrent Problems and Contemporary Challenges , John Wiley & Sons Inc.
3. Impact Evaluation in Practice (World Bank Training Series) (2010) , World Bank Publications: Pap/Psc edition.

۴. شریعت محمود (۱۳۹۵) ، ارزیابی اثرات زیست محیطی ، انتشارات تالاب.

۵. ملکوتیان محمد و همکاران (۱۳۹۳) ، فرهنگ تشریحی اصطلاحات و اختصارات ارزیابی زیست محیطی ، انتشارات خائیران.

* توجه: در کلیه منابع فوق آخرین چاپ مدنظر میباشد.

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

- ✓ امتحان کتبی میان نیمسال ۳۰٪
- ✓ امتحان کتبی پایان نیمسال ۷۰٪

